

skiej Wysokości Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza Star- szego Ostrogradzkiego — do rezerwowego szwadronu Grodzkiego pułku huzarów lejbgwardji.

3) 18 lutego r. b. przemianowany został, sztab- kapitan Iwagrodzkiego pułku forteczno Bukięjew — na rad- cę honorowego, z mianowaniem pomocnikiem naczelnika sekcji w Okręgowym Zarządzie Inżynierji Warszawskiego okręgu wojakowego.

• **Departament Policji Wykonawczej.** Z Departamentu Stosunków Wewnętrznych Ministerstwa Spraw Zagranicznych nadesłane zostały świadectwa śmierci za granicą ruskich poddanych: *Ludwika Devienne, Kaspra Handela, Piotra Orłińskiego, Djonizego Hasewilla i Fabjana Podbe- rezkiego.*

Krewni pomienionych osób mogą, za pośrednictwem miejscowych gubernatorów, udawać się do Departamentu Policji Wykonawczej po odbiór pomienionych do- kumentów.

• **Komitet ustanowiony do rozpoznania prośb zamiesz- nych do podnóżka Tronu w czasie pobytu Jego Ce- sarskiej Mości w Warszawie w roku zeszłym,** podaje do wiadomości osób interesowanych, iż kontynuując dalej poprzednio już ogłoszoną wypłatę wsparcia z fun- duszu Najmilsiościwej przeznaczonego przez Najjaśniej- szego Pana, dla tych osób, które do podania swych do- łączających formalne atesta ubóstwa, rozpoczęła wypłatę wsparcia dla tych z podających, którzy w chwili za- niesienia swych podań zamieszkiwali w cyrkulach poli- cyjnych: IV Bielańskim, V (VI Powązkowskim i VII Wolskim. Osoby interesowane zechcą się zgłaszać nie- zwłocznie do biura komitetu w pałacu Brühlowskim, zaopatrzeni w legalne dowody tożsamości swych osób. O terminie wypłaty wsparcia dla podających zamiesz- kałych w innych cyrkulach miasta, oddzielne ogłosze- nie nastąpi.

Prezydujący w Komitecie, Szambelan Dworu Jego Cesarskiej Mości *Pełcherczeński.*

Przez postanowienie Siedleckiej Izby Skarbowej, 13 lutego, zaliczony do Izby, były jeomestra Ryszard Grochowicki — za- upoważnionemu Towarzystwa Ministra Finansów z 2 lutego r. b., u woli ony został ze służby, na zasadzie art. 1,080 punktu 7 z III Zb. Pr. Ust. o al. rząd. w przedłożeniu z 1868 roku.

• **Warszawska Kasa Oszczędności** wraz z Kantorem pomo- cniczym przy Alei Belwederskiej pomieszczonej, w tygodniu upły- nionym do dnia 19 lutego (1 marca) roku bież., włącznie, wydała książeczek nowych 86, na które, tudzież na dawniejsze w 514 wnieoskach złożono rub. 8,833 kop. 55. Na ządanie 221 uczestników (prócz procentu rub. 14 kop. 15, należnego za rok bieżący od całkowitych odbiorów), wypłaciła rub. 7,325 kop. 93, i umorzyła książeczek 55. Przeważnie 25,227, posiada kapital rub. 890,670 kop. 52.

Wykaz biegu naturalnej ospy w Cesarstwie, według urzędowych doniesień, nadesłanych do Departamentu Lekarskiego od 12 do 19 lutego 1874 roku

Zachorowało.	Wyzdrowiało.	Umarło.	Pozostało.
W gubernji Suwałkieskiej:			
w powiatach:			
W Suwałkiskim pozostało 7; do 26 stycznia 51 33 8 17			
Augustowskim pozostało 3; do 1 lutego 2 1 2 2			
Kalwaryjskim pozostało 8; do 1 lutego 7 1 6 8			

dział Wewnętrzny.

• **Wyszedł niedawno z druku „Pamiętnik gubernji lubelskiej”** (Памятня книжка люблінської губерні) na 1874 rok, wydany z rozporządzenia zwierzchności gubernialnej lubelskiej. Książeczka ta in 8-vo, obejmują- ca 150 stron druku dość drobnego i pięknego, zawie- ra nie mało wiadomości ciekawych i użytecznych. Po-

dajemy krótką jej treść. Najpierw zamieszczony jest w niej kalendarz prawosławny i rzymsko-katolicki, po którym idzie bardzo szczegółowy i systematycznie uło- żony dział informacyjny miejscowy, następnie zaś dział statystyczny, zawierający bardzo wiele wiadomo- ści zajmujących geograficzno-statystycznych o gubernji lubelskiej, wykaz miast i gmin wiejskich, wiadomości o stanie fabryk i zakładów przemysłowych w gubernji za rok 1872 i szczegóły o jarmarkach, w liczbie 298 ro- cznie, odbywających się po miastach i osadach guber- nji lubelskiej; z tych najważniejsze, pod względem ilo- ści towarów przywożonych, są dwa jarmarki w m. Łę- czynie, w powiecie lubartowskim. Najbardziej interesu- jąca częścią „Pamiętnika” jest dział historyczny, zawier- ający opis miasta Krasnegostawu, osady Kazimierza, zamku w Dąbrowicy i wznoszącej obecnie świątyni pra- wosławnej w Lublinie. Artykuły te znane już są czy- telnikom *„Dziennika Warszaw.”* W końcu „Pamiętnika” zamieszczone są informacje bardzo szczegółowe, doty- czące poczty i telegrafów. Książeczkę tę zdobią dość dobrze wykonane litografie: 1) widok domu gubernat- orskiego w m. Lublinie, 2) plan budującej się tamże świątyni prawosławnej, 3) widok starożytnego zamku i baszty w Kazimierzu i 4) widok zwalisk zamku w Dąbrowicy. W końcu dołączona jest bardzo dokładnie wykonana mapa gubernji lubelskiej.

„Pamiętnik” ten wyszedł z drukarni rządu gubern- ialnego lubelskiego, i o ile wnosić można z jego wy- konania pod względem typograficznym, drukowanie książ- czek ruskich w drukarniach kraju tutejszego, nawet po- za obrębem Warszawy, uczyniło w ostatnich czasach znaczne postępy; nadmieniamy przytem, że również do- brze i dokładnie wydrukowane były niedawno, w miej- scowych drukarniach gubernialnych, „Pamiętniki” gu- bernij petrokowskiej, radomskiej i suwałkieskiej, o któ- rych pisaliśmy w właściwym czasie.

• W ciągu 1872 r. w gubernji lubelskiej zawarto 5,346 małżeństw, urodziło się 29,225 dzieci, zmarło 20,451 osób. Przeważka liczby nowonarodzonych nad liczbą zmarłych wykazuje naturalny przyrbytek ludno- ści, stanowiący w obecnym razie 8,774 dusz poci obo- jej. Ten przyrbytek ludności ma się do ogólnej liczby mieszkańców, w przybliżeniu, jak 1:85; jedno uro- dzenie przypada na 25 dusz, a jedna śmierć na 37 osób ogólnej ludności gubernji. Nieprawie narod- zonych przybyło w ciągu roku 789 dzieci, czyli po jednym dziecku na 334 dusze ogólnej liczby mieszkań- ców. Znacznym przesiedleniu w ciągu 1872 r. z guber- nji na mieszkanie w inne miejsca nie było, lecz za to nieprzestają zwiększać się osiedlenia kolonistów, przy- bywających do gubernji lubelskiej szczególnie z są- siedniej Austrii i Cesarstwa Niemieckiego. Wejściu roztrząsanego przez nas perjodu czasu przybyło ich do 3,000, którzy się osiedlili na zakupionych od miejsc- owych właścicieli gruntach, i głównie zajmują się rol- nicstwem. W powiecie lubartowskim mieszka sekta a- nabaptystów, w liczbie 343 dusz, przybyłych tu przed kilku laty z gubernji warszawskiej i kaliskiej. Wszy- scy oni zajmują się rolnictwem, odznaczają się pracow- itością, moralnością, ściśletem wykonywaniem praw i zamożnością; pomiędzy nimi nader rozszerzona jest pi- smiennosc, poczytywana niejako za obowiązkową.

• W ciągu 1872 roku, w granicach gubernji lubel- skiej wykryto 10 wypadków kradzieży pomiędzy osob- ami prywatnymi fałszywych biletów kredytowych; wszystkie te wypadki dotyczyły asygnacji dawnej emi- sji, lecz osób zajmujących się podrobieniem i umysl- nem rozszerzeniem takich nie wykryto, ponieważ pieniądze te, po większej części okazywały się w ręku włóscian, którzy przyjąwszy je przez nieswiadomość, nie mogli wskazać, od kogo mianowicie otrzymali te bilety.

• **Ceny targowe zboża i innych produktów żywno- ści w mieście Lublinie, od 2 (14) do 9 (21) lutego 1874 roku.** Za czwartek: pszenicy 12 rs. 70 kop., żyta 8 rs. 60 kop., jęczmienia 6 rs. 96 kop., owsa 5 rs. 41 k., grochu 9 rs. 41 k., kartofli 3 rs. 11 kop., kaszy pszennej 18 rs. 1 kop., jeźmiennej 10 rs. 7 kop., gryczanej grubej 13 rs. 52 kop., drobnej 20 rs. 47 kop., maki pszennej 1-go gatunku 12 rs. 94 kop., 2-go gatunku 6 rs. 25 kop., maki żytniej 1-go ga- tunku 9 rs. 41 kop., 2-go gatunku 8 rs. 60 kop.; za funt: chleba ptyłowego 3 1/2 kop., razowego 2 1/2 kop., wołowy 8 1/2 kop., cielęciny 7 1/2 kop., wieprzowiny 10 kop., baraniny 7 1/2 kop.; za pud: siana 32 1/2 kop., sło- my 20 kop. (*Dziennik Gub. Lubelski.*)

• 19 (31) grudnia 1873 r. w powiecie sejneńskim, włóscianin Andrzej Borowski, przechodząc przez jezio- ro Golodun, słutkiem słabego lodu załamał się, wpadł w wodę i utonął.

— Dnia 11 (23) stycznia 1874 r. w powiecie włod- ysławowskim, u wsi Karoliszki, włóscianin Piotr Gus- tas, oglądając u białej strzelby, przez nieostrożność za- dał sobie ranę postrzałową w lewą rękę i ramię, skut- kiem której w kilka dni zmarł. (*Dzienn. Gub. Suw.*)

WIADOMOŚCI MIEJSKOWE.

• JW. generał-gubernator warszawski, generał-adju- tant P. E. Kotzebue, raczył 21 lutego (5 marca) przy- chać się do prośby o przyjęcie pod swą opiekę Ruskiego Towarzystwa Dobroczyńców w kraju tutejszym, o- czym zarząd Towarzystwa podaje niniejszem do wia- domości.

• Znany zakład fotograficzny p. Jana Mieczkowski- go, zdejmując obecnie fotograficzną kopję z przedmiotu mającego nie tylko artystyczną, ale archeologiczną i na- wet historyczną wartość. Jest to szkatułka hebanowa, albo raczej komódka z sznalfadkami wysuwaniem, będąca według tradycji, dziełem rąk Piotra Wielkiego. Szkatułka której fotograficzną kopję p. Mieczkowski przeznacza dla niedawno powstałego Muzeum politechnicznego w Mo- skwie, jest wyrobiona z drzewa hebanowego, ozdobiona po rogach misternie cyzelowanymi bronzami i wyklada- na inkrustacjami ze srebra i kości słoniowej. Ma ona na sobie herb Rosji. Jak powiadają, jest ona darem ofiaro- wany przez Piotra Wielkiego jednemu z dygnita- rzy polskich, zarliwemu stronnikowi Augusta II, w cza- sie pobytu Cesarza w Paryżu, a rodzina posiadająca ten zabytek, ma mieć dotąd w swoim ręku dokumenta, wyjaśniające sposób w jaki weszła w jej posiadanie.

• Członek petersburskiego komitetu do niesienia pomocy mieszkańcom gubernji samarskiej, cierpiącym głód, profesor uniwersytetu warszawskiego Mikołaj Chlebniuk, przyjmuje w tym celu ofiary. Osoby żyjące sobie składać takowe, mogą udawać się do niego podług następującego adresu: Żurawia 17. — Dotąd uzbierano 286 rs. 58 kop., przyczem ofiarowali w dalszym ciągu: pp. G. W. 15 rs., Józef Epstein 10 rs., Bł. Jan Epstein i Halpert po 5 rs., E. i W. Lesserowie, Szumilin, F. F. Geppart po 3 rs., N. N. Migulin, A. Löwenberg i Borde po 2 rs., 34-ch ofiaro- wało po 1 rs., inni zaś mniejsze kwoty.

Z INNYCH GUBERNJI.

• Najjaśniejszy cesarz austriacki król węgierski, podczas swego pobytu w Moskwie, ofiarował raczył, jak donoszą „Wiad. Mosk. Pol. Miejskiej,” 500 rubli dla rozdania ubogim taczemym.

• Z Mangislu. Dnia 8-go stycznia r. b., kompanja pułku erywańskiego Jego Cesarskiej Mości, jak donosi gazeta *Kaukaz*, otrzymała cenny podarunek dla pułku od Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani Marji Aleksandrownej. Podarunkiem tym jest obraz św. Jerze- go, który przysłany został wraz z następującym listem od sekretarza Jej Cesarskiej Mości, rady tajnego Mo- ritza.

Do dowódcy pułku erywańskiego lejbgrenadjer- rów Jego Cesarskiej Mości, figiel-adjutanta, pułkownika A. W. Gureczyna. „Najjaśniejsza Pani, w dowód Swjej Najwyższej łaski dla kompanji powierzzonego waszemu dowódtwu dzie- dla pułku erywańskiego Jego Cesarskiej Mości, która w roku zeszłym i bieżącym trzymała wartość w Liwa- dji, podczas Najwyższego tam pobytu, Najmilsiościwej raczyła ofiarować tej kompanji obraz św. wielkiego dziełnika i zwycięzcy Jerzego, pod opieką którego dzielny ten pułk osiągał zawsze zwycięstwo i będzie nadal pełnić swą służbę zaszczytną. Spelniając o niniejszem wolę Najmilsiościwej Monar- chini, mam zaszczyt przelać jednocześnie obraz w ra-

mach srebrnych pozłacanych i w pokrowcu safjano- wym.

• Z ogłoszonego w *Goncu Urzędowym* wykazu szcze- gółowego o postępach operacji skupowej od czasu otwarcia czynności instytucji głównej skupowej, to jest od 27 października 1861 roku do 1 lutego 1874 roku, nadesłano teje instytucji 59,325 umów skupowych, z których zatwierdzono 57,102, co do 16,052,807 dzieśiatin 303 sążni gruntów. Włóscian rewizyjnych, którzy przystąpili do skupu, było 4,658,581, przynajmniej zaś im pożyczka wynosi 496,078,686 rs. 90 kop. Akt sku- powych nadesłano instytucji głównej 23,119, z któ- rych zatwierdzono 22,421, co do 9,069,144 dzieśiatin 1,877 sążni gruntów. Do skupu na zasadzie akt przy- stąpiło 2,434,927 włóscian, którym przynajmniej została pożyczka w wysokości 156,965,637 rs. 98 kop. Oprócz tego instytucja rozpatrzyła, lecz nie zatwierdziła je- szcze dla rozmaitych powodów, 1,458 umów i akt, nie licząc w to tych, co do których żądano rozmaitych uzupełnień.

• *Kronszt. Wiestn.* donosi, że w powiecie jambur- skim, o 12 wiorst od miasta Narwy, we włósci narw- skiej, we wsi Wenkul, położonej w punkcie, w którym łączą się rzeki Rossepa i Narowa, niedaleko od morza, otwarta została 6-go grudnia r. z. klasa żeglugi mor- skiej, której Najwyższe rozkazano nazywać się „klasą żeglugi morskiej Piotra Wielkiego.” Urząd ziemiński wziął w tej sprawie udział gorliwy, i przy pomocy za- siłku ze skarbu i niewielkich ofiar od włóscian, włósci sąsiednich, urządzone niezbędny dla klasy lokal, na- byto pomoce szkolne i powołano na nauczyciela mary- narza demisjonowanego. Obecnie w klasie tej uczy się 25 osób; pomiędzy uczniami są także ludzie dorośli, którzy odbywali żeglugę na statkach, niektórzy zaś u- dawali się sami jako szyprowie do Petersburga, Rewla, Rygi i Helsingforsu.

• Z Nowogrodu piszą do *Gonca Urzędowego*: **Statak do niesienia pomocy na jeziorze Ilmenie,** posłany z Pe- tersburga przez Towarzystwo główne niesienia pomocy przy rozbijaniu się statków, odstawiony został do Nowogrodu koleją żelazną, 30 stycznia z rana. W dniu tym przewieziono statek pomieniony ze stacji drogi że- laznej, dla umieszczenia go do wiosny w Antonjewskich magazynach prowianckich, na co udzielił upoważnienie intendent okręgowy. O godzinie 2 1/2, po południu zgromadzili się na stacji drogi żelaznej przez i człon- kowie zarządu okręgowego, członkowie Towarzystwa niesienia pomocy przy rozbijaniu się statków, zwierz- chnioj władz i masa publiczności ciekawie oglądająca statek. Postawiono statek na sanki zaprzężone w sześć koni; na około, na tablicy znajdował się napis: „Statak do niesienia pomocy na jeziorze Ilmenie.” Statek przy- ozdobiony był flagami. Do orszaku przyłączyli się, z rozporządzenia władzy wojskowej, muzykanci 85-go pułku wyborgskiego piechoty. Około godziny 3-jej procesja, do której przyłączyli się wszystkie osoby zgro- madzone i masa publiczności, skierowała się ze stacji do miasta, przy dźwiękach marsza. Po drodze, na prze- ciw katedry św. Zofji, statek w obecności najprzewiele- bniejszego Teoktysta, pokropiony zostało przez duch- owieństwo miejscowe wodą święconą, przy stosownych modłach. Następnie procesja poszła dalej, do magazy- nów Antonjewskich, w których złożono statek do wio- sny. Z początkiem wiosny statek posłany zostanie na miejsce przeznaczenia, do wsi Paskiej.

• Na rozpisane na rok bieżący premjum mi- chałowskie, kapitan Albicki nadesłał napisany przez siebie *Kurs ballistyczny wewnętrznego.*

Dla oceniaenia zalet tej pracy wyznaczona była przez naczelnika michałowskiej akademji i szkoły artylerji, na zasadzie punktu 8-go przepisów dotyczących prem- jum michałowskiego, osobna komisja, pod przewodnictwem generał-lejtnanta Majewskiego, złożona z następujących osób: generał-majors z orszaku Jego Cesarskiej Mości Gadolina i kapitana Paszkiewicza. Po roztrząsaniu złożonego przez tę komisję spra- wozdania w przedmiocie pomienionym, konferencja aka- demji postanowiła: przyznać kapitanowi Albickiemu premjum michałowskie, capitanowi zaś Paszkiewiczowi, który napisał recenzję o pracy konkursowej, udzielić, na zasadzie punktu 10-go przepisów dotyczących prem- jum, medal złoty (wartości 10 dukatów). Towarzystwo generał-feldcechmistrza, generał-adjutant Barancow, zatwierdził te postanowienie konferencji.

energji do charakteru Elżbiety Valois, wbrew intencjom poety, ożywiła za to tę zbyt sentymentalną postać. P. Królikowski, zdaniem naszym, zbyt silnie wyudatniał w grze swojej namietności miotające sercem syna Fi- lipa II. Nie zgadza się to z historyczną prawdą, gdyż król ów znanym był z miłozęgo, ponurego i skry- tego charakteru i nie często wnetze swej duszy od- krywał. P. Tatarkiewicz w ogromnej roli tytułowej, miał kilka chwil szczęśliwych, chociaż nie wiemy dla czego, ścigał często postać Don Karlosa, do sylwetki płacziwego niemieckiego amanta P. Leszczyński, arty- sta zjadł na zdolny, i nie podolał roli margr. Pozy. Prawda że piękna i wzniosła rolę margrabię, skro- cono tak bardzo, iż trudno było ocalić coś z tych szczytków rozbitego posagu. Czy Don Karlos utrzyma się na scenie tutejszej, w takich warunkach i w dotychczasowym składzie — w- atpimy o tem. W razie skrócenia bardziej jeszcze tego utworu, stanie się on po prostu niezrozumiałym, na przesiadywanie zaś w teatrze, na przedstawieniu, nie beneficjum, od godziny siódmej do wpół do pierwszej, publiczność nie będzie miała zapewne ochoty.

W zeszłą niedzielę, w Towarzystwie Muzycznem, obchodzono rocznicę urodzin Chopina. Słuchaczy ze- brało się bardzo wielu, a program koncertu urządzony przez p. Kleczęńskiego, zadawał nam wszystkim. Składał się też z samych tylko utworów Chopina, które artyści i ama- torowie wykonali ze starannością wielką. W dwa dni póź- niej, na wtorkowym zebraniu w Towarzystwie, zapo- znaliśmy się z utworami nieznanego dotąd publiczności, acz bardzo zdolnego kompozytora, p. Stevicha, który też dyrygował koncertem podczas tego wieczoru. Między innymi, kwartet (F. mol) napisany przez p. Stevicha, na instrumenta smyczkowe, zwrócił uwagę znawców. Pod- czas tego wieczoru wystąpiła po raz pierwszy na estradę, młodzieńca amatorka i uczennica p. Stevicha, pan- na Leontyna Luxemburg. Posiada ona talent niezap- rzecony i znaczne już artystyczne poczucie. P. Lux- emburg gra biegła i czysto — oprócz numerów solo-

wych wykonała także, przypadającą na nią część w kwintecie. Kompetenci wróża świetną przyszłość tej mło- dziej i utalentowanej amatorki.

Podczas jutrzejszego widowiska, na dochód instytu- cji dobroczynnej zwanej „Przytulisko,” ukaże się w cze- ści wokalnej programu, nowa śpiewaczka, p. Ziolkowska, córka i uczennica znanego barytona opery miejscowej.

Wspomnieliśmy już wyżej, że jednocześnie z dru- gim koncertem p. Bülowa, odbywał się w sali ratuszo- wej, odczyt p. Faleńskiego, o Janie Kochanowskim. Wprawdzie, słuchacze napełniający salę, nie wiele się dowiedzieli z tego odczytu, albowiem prelegent mówił samemi ogólnikami tylko, chociaż mówił pięknie, wy- mownie i kwieciste — za nadto może nawet. Nie był to odczyt o dziełach wielkiego poety, a raczej tylko hold wyrażony dla twórcy „Trenów,” przez mówcę. Ponieważ jednak, p. Faleński podzielił swój odczyt o Kochanowskim, na 3 części i w następnych przyrzekł mówić, już tylko o samym poecie — przeto wstrzymamy się z ocenieniem jego pierwszego odczytu aż do ukon- czenia całości.

Zresztą odczyty, jak to zwykle bywa, podczas pos- tu, są obecnie na porządku dziennym. W Ratuszu, w sali dobroczynności i w Resursach kupieckiej i obywa- telskiej, spotkać się z nimi można; nawet i w Towar- zystwie Harmonji, dwukrotnie już wystąpiono z nimi, a na dziś także, zapowiadano tam wieczór muzy- kalno-deklamatorski — podczas którego tragick wędrow- nicy p. Neville, deklamować ma (po niemiecku), dwie sceny — z „Makbeta” i z „Kupca Weneckiego.”

Lecz i lepszy rodzaj rozrywki przybędzie nam wkrótce, na uweselenie wielkopostnych refleksji. W tych dniach bowiem, ma przybyć do Warszawy znany za granicą magik p. Siedlecki, który rozmaitemi, choć pe- wnie nie świeżymi już czarami, będzie usiłował zaintere- sować widzów.

Słowem, gdzie się obejrzeć, wszędzie spotkać można jakąś przygotowaną lub gotującą się rozrywkę — wido- czenie warszawianie chcą przeżyć post wesoło i z rozja-

śnieniem obliczem przyjąc zbliżającą się szybkim kro- kiem wiosnę, na której progę stoją tak sympatycznie i tak uroczysie ta obchodzone święta Wielkanocne.

Tymczasem teatr przygotowuje ciągle zapas świe- żych nowalji scenicznych. W tych dniach odbywały się próby z kilku nowych komedji. Oprócz „Pozyty- wnych” Narzymskiego i „Fałszywych poczciwoów”, da- dzą nam wkrótce piękny obrazek Alfreda de Musset „Kaprys Marjanny” z p. Modrzejewską na czele — na- stępnie zaś „Gwiazdę”, w której p. Popiel i p. Rapacki zbierają będą oklaski.

Choreograficzny personel naszego teatru, w tych cza- sach uległ znacznemu rozprężeniu z powodu nieobe- ności niektórych koryfejek swoich. Wspominaliśmy już dawniej, że „Flik i Flok” osierocił po jednej z najlepszych tancerek tutejszych, pannie Dylewskiej, któ- rej czasowa nieobecność czuło się dawe w wielu baletach, jeżeli nie we wszystkich nawet. Nie widzimy już także we Fliku i Floku, czarującej królowej krain podmors- kich, p. Fabjańskiej, młodziej, tak samo jak nie wid- zim teraz, powabnego sapersa w „Figlaku Szatana” — a i z poloneza w Mazepie, znikła obecnie jedna piękna i powabna dama, w różowej szacie, która ów polonez przystrajała wielce. W „Meluzynie” znowu i w „Mo- dniarkach,” nie spostrzegamy już p. Oliwińskiej która, tecz można, jest ozdoba mazura i innych solowych ta- nców, nie widąc także hożej, pełnej ożywienia i gracji, p. J. Klugier a na nieszczęście niektóre zastępczynie tych artystek, takie zwłaszcza jak p. Rycerkiewicz, nie za- stępują ich dobrze. Mimowoli przypominają się nam wyrazy poety:

Gdzież owa gracja, gdzie zapal żywy? Poezjo tańca — ach! gdzie ty? Nowe boginie, dawne zmienisz Nie zastąpiły ich — niestety!

Mówiąc jednak o rozprężeniu panującym obecnie w personelu tutejszego baletu, nie mamy przecież intencji ubliżyć w niczem, prawdziwie i wyżej utalentowanym tancerkom tutejszym, jak np. pp. Cholewickiej i Pio-

trowskiej, które pracują ciągle na czele choreografji warszawskiej. Obiedwie te baleriny wystąpiły świeżo w zeszły wtorek, podczas galowego przedstawienia „Córki zle strzeżonej,” i obiedwie — pierwsza, w roli tytułowej, druga zaś, w tańcu cygańskim, zbierały gorące dowody uznania od widzów przepelniających salę.

Zakończymy dzisiejszy feljton wiadomością powa- żniejszej barwy, która miejscowy nasz przemysł zainter- suje wielce. Oto obecnie wielu z tutejszych kupców pó- wróciło z Kijowa, gdzie w tej porze odbywają się dorocz- nie, tak zwane kontrakty. Wszyscy ci przemysłowcy zga- dzają się w zdaniu, że tegoroczne kontrakty kijowskie sta- nowią pomyślną wróżbę dla tutejszego handlu. Szczegół- niej też fabrykanci warszawscy porobili do bre interesu, a nawet wielu z nich otrzymało liczne obstalunki — jak np. powozów i fortepjanów, chociaż i inne gałęzie fabry- cznego przemysłu otrzymały swoją część także. Jeżeli zważymy, że taki szczęśliwy obrót uskutecznił się po- mimo dość silnej konkurencji ze strony fabryk zagra- nicznych, jak niemieckich, francuzkich i angielskich, to dojdziemy do przekonania, że handel i przemysł tutejszy zyska obecnie otwarte dla swoich produkcji pole, jeżeli zwłaszcza, doborczą materjałów i sumien- nością wyrobu, potrafi zjednać sobie i utrwalić zau- fanie tamtejszych klientów.

A teraz — pożegnamy już cierpliwych czytelnik- ów tak samo, jak pożegnaliśmy już i całą publiczność war- szawską, dwaj słynni artyści ruscy: — śpiewak i opery i aktor-gawędziarz, którzy wczoraj wystąpili z drugimi i ostatnim koncertem w Klubie Ruskim. O zaletach śpiewu, tenora Komisarzewskiego, jak również o nie- porównanym humorze i oryginalności opowiadacza Gór- bunowa, wyrażiliśmy już zdanie, w oddzielnym arty- kule, w czwartkowym numerze Dziennika. Dziś nie no- wego dodać nie mamy, chyba życzenie ażeby p. Gór- bunów, który jest rodzajem popularnego historyka oby- czajów ludowych, odwiedził nas znowu niebawem, z świe- żym zasobem swoich, nie podobnych do nasładowania, humorystycznych narracji.

TELEGRAMY

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Wiedeń, 6 marca. Izba wyższa zatwierdziła traktat pocztowy z Rosją.

W izbie deputowanych odbywały się w dalszym ciągu obrady nad prawem wyznaczeniowym; przemawiało 5 mówców, z nich za prawem: Suess, zapowiadając poprawkę o składaniu przysięgi przez biskupów i Venturi, oświadczając że południowy Tyrol wita ten wniosek jako czyn postępowego prawodawstwa.

Wiedeń, 6 marca. *Neue freie Presse* powiada, że gabinet postanowił nie stawiać oporu mającej się wniesić przez lewicę poprawce o składaniu przysięgi przez biskupów.

Trewir, 6 marca. Biskup Eberhard wieczorem został aresztowany przez landrata i osadzony w miejscowym więzieniu. Biskup błogosławił zbiegający się tłum; spokojność nie została zakłócona.

Paryż, 6 marca. Na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, Christophe zarząca stronnictwa ministrowi, którzy dozwalały napastować Mac-Mahona i zgromadzenie. Broglie odparł te zarzuty i oświadczył, że rząd zapewni poszanowanie dla postanowień Zgromadzenia. Przejście do porządku dziennego na korzyść rządu zostało przyjęte 388 głosami przeciwko 311.

Konstantynopol, 6 marca. Spodziewane jest rychłe i pomyślnie załatwienie nowego nieporozumienia anglo-tureckiego w Lahedsch, z powodu aresztowania przez wojska tureckie osób będących pod opieką angielską i dotychczasowej odmowy uwolnienia takowych. Niedawna pożyczka awansowa 130,000 liwów została unieważniona.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

O uroczystościach u dworu cesarsko-królewskiego w Berlinie, na cześć obecności w tej stolicy ich królewskich wysokości Księża i Księżny Edymburskich, *Reichs-und Staatsanzeiger* podaje następujące szczegóły:

W białej sali zamku królewskiego dany był we wtorek, 3-go marca, o godzinie 5-jej po południu, obiad galowy na cześć przybyłych z Petersburga i Brukseli najdostojniejszych gości, ich królewskich wysokości Księża i Księżny Edymburskich oraz hrabiego i hrabiny Flandrii. Po zawiadomieniu przez wielkiego marszałka dworu, hrabiego Pöcklera, że obiad jest już gotów, weszła do białej sali cesarzowa-królowa, pod rękę z jego królewską wysokością Księżnią Edymburską, i powitała zgromadzone towarzystwo. Za cesarzową-królową weszli: książę następca tronu niemieckiego, prowadząc pod rękę jej królewską wysokość Księżnę Edymburską, oraz księżna małżonka następcy tronu niemieckiego, pod rękę z hrabią Flandrii, małżonką księcia Karola, książę Fryderyk Karol i jego małżonka, księżna Marja i Elżbieta, księżna Wilhelma meklemberska, książę Aleksander, książęta Wilhelm i August wirtemburscy, dziedziczny wielki książę meklemburg-streliecki, książę Fryderyk-Wilhelm i książę dziedziczny meiningenski.

Cesarzowa królowa zajęła miejsce pod baldachimem tronowym; z prawej strony jej cesarskiej mości usiedli: Książę Edymburski, księżna małżonka następcy tronu niemieckiego i hrabia Flandrii; z lewej zaś strony zajęli miejsca: jej królewską wysokość Księżna Edymburska, książę następca tronu niemieckiego i hrabina Flandrii; dalej zaś, z prawej i lewej strony, zasiadli inni książęta i księżne. Cesarzowa i księżna miały na sobie wstęgi czerwonego orderu ruskiego św. Katarzyny, Książę Edymburski był w uniformie 6-go pułku turyngskiego piechoty i przy wstędze orderu Orła Czarnego, książę następca tronu niemieckiego miał na sobie wstęgi orderu Podwiązki, inni zaś książęta byli przy wstędach bądź ruskiego orderu św. Andrzeja, bądź też, jak np. książę Karol, przy wstędze orderu belgijskiego Leopolda. Dalej zasiadli do stołu ambasadorowie i posel belgijski baron Notherm, pierwszy radeoewi ambasady ruskiej i angielskiej, jak również obecni w Berlinie książęta domów niepanujących, generał-feldmarszałkowie hrabia Wrangel, hrabia Moltke i baron Manteuffel, ministrowie, generałowie służby czynnej, uwiertelnieni przy dworze turyngskim pełnomocnicy wojskowi, dygnitarze dworu, osoby z orszaku najdostojniejszych gości i osoby zostające przy boku książąt krwi. Z dam, oprócz pełniących służbę u dworu, obecni były księżna Bismarck, lady Odo-Russell, baronowa Notherm, małżonka pierwszego radeoewi ambasady ruskiej pani Arapow i małżonka ruskiego pełnomocnika wojennego, generała Reuterna. Podczas obiadu przygrywała kapela pułku grenadierów gwardji imienia Najjaśniejszego Cesarza Aleksandra. Po skończonym obiedzie, o godzinie 6-jej, Najdostojniejsze towarzystwo przeszło do galerji obrazów, gdzie podana była kawa.

Wieczorem dane było na cześć najdostojniejszych gości, w teatrze opery, przedstawienie galowe, na którym wykonano operę „Lohengrin”. Miejsca na parkiecie i w pierwszych rzędach porządane były podług rozporządzenia dworu cesarskiego. Na parkiecie zajęli miejsca wyżsi urzędnicy, członkowie rady związkowej, prezesi sądów, wojskowi od generałów aż do młodszych poruczników wszelkiej broni, członkowie parlamentu niemieckiego, uniwersytetu i akademii, oraz magistratu, reprezentanci miasta, kupiectwa i t. d. Na balkon, w pierwszych rzędach, zasiadły damy dworu i ciała dyplomatyczne; w łozach, na prawo od łoża królewskiego, znajdowali się zwierzchnicy poselstw, na lewo zaś—generał-feldmarszałkowie, ministrowie, prezesi parlamentu i obu izb sejmów. W wielkiej łożnicy dworskiej awansowej znajdowały się starsze dzieci księcia następcy tronu niemieckiego, z których synowie mieli na sobie wielkie wstęgi orderu ruskiego św. Andrzeja. W łożu cudzoziemców zajęli miejsca księ-

żne; mała łoża awansowa na lewo od sceny przeznaczona była dla ambasadorów, z których obecni byli ambasadorowie ruski, angielski i austriacki wraz z małżonkami, oraz córki ambasadora francuskiego.

Około godziny 7^{1/2} najdostojniejsze osoby ukazały się w wielkiej łożnicy królewskiej. Cesarzowa-królowa wprowadziła jej królewską wysokość Księżnę Edymburską. Jej cesarska mość oddała ukłon na wszystkie strony, poczem najdostojniejsze osoby zajęły miejsca; w środku zasiadła cesarzowa-królowa, na prawo od niej jej królewską wysokość Księżna Edymburska, książę następca tronu niemieckiego, hrabina Flandrii, małżonka księcia Karola, książę Fryderyk-Karol, książę Wilhelm wirtemburski; na lewo zaś od jej cesarskiej mości—Książę Edymburski w uniformie pułkownika pruskiego, małżonka księcia następcy tronu niemieckiego, hrabina Flandrii, książęta Karol i Aleksander pruscy i książę August wirtemburski. W drugim rzędzie zajęli miejsca małżonka księcia Fryderyka Karola z dziećmi, księżna Wilhelma meklemberska, oraz wielcy książęta dziedziczy meklemburg-streliecki i sasko-meiningenski. W antystrakach podawano najdostojniejszym osobom herbatę.

Depesza z Berlina, wydrukowana w *Morning Post* zawiadamia, że narodowo-liberalni Niemcy zamierzają zainterpelować rząd w sprawie ujęcia przez okręt wojenny hiszpański statku kupieckiego niemieckiego, w pobliżu wysp Filipińskich, oraz złego obejścia się z osadą. Depesza dodaje, że opinja publiczna w Niemczech silnie jest rozdrażniona tym wypadkiem.

Ajencja Havas donosi urzędowanie z Wersalu: Rocznicą 24-go lutego nie wywołała ani w Paryżu ani w departamentach żadnej manifestacji. Rozpuszczona przez niektóre gazety pogłoska, iż hrabia Chambord przemieszcza obecnie w Szwajcarii i że tam udało się, na jego powitanie, kilku deputowanych legitymistowskich, jest bezzasadną. Znakomiti członkowie legitymistowskiej izby zawsze byli obecni na posiedzeniach i zapewniają, że hrabia Chambord nie wyjeżdżał z Frohsdorfu.

Gazety wiedeńskie z dnia 6-go lutego donoszą, że prezes izby deputowanych sejm austriackiego przesłał wezwanie do nowo-wybranych deputowanych czeskich, aby zajęli swe miejsca w sejmie, lub przedstawili zastępcę na uwagę przyczyni swej nieobecności; w razie przeciwnym, powiedziano w wezwaniu, ogłoszeni będą za pozbawionych mandatów. W odpowiedzi na to wezwanie, jak donoszą z Pragi, Rieger zamierza przesłać do izby deputowanych memorandum.

Gonim Urzędowy w ostatnim, tygodniowym przeglądzie politycznym pisze: „Działalność parlamentarna tak w Niemczech, jak i w Austriackim Cesarstwie obecnie skupia się w oddzielnych komisjach, które mają wypracować kwestje szczególnej ważności, a mianowicie: w pierwszym z nich—roztrząsają się projekta do praw o wojennej stopie armji i prasie i o nowej ustawie przemysłowej, a w drugim—prawa konfeacyjne i prawo o służbie cywilnym, które w Austrii zajmują opinię publiczną.

Cesarz niemiecki Wilhelm, w odpowiedzi na list adresowany do niego przez lorda Russela z postanowieniami meetingu w St. James Hall, własnoręcznie odpisał angielskiemu lordowi, dziękując mu za wyrozumienie przychylności ludu angielskiego i osobistej jego życzliwości, przyczem cesarz wspominał o ciężkim na nim obowiązku, stanowiącym na czele swego ludu w odwiecznej walce, którą prowadzą monarchowie niemieccy i która niegdyś była prowadzona wspólnie z ludem angielskim, od czasów Wilhelma Oranji, przeciwko Watykanowi, zwycięstwo którego zniszczyło by owoce reformacji, która ustanowiła wolność sumienia i nietykalność prawa, dodając, że ostatnie środki jego rządu nie stawiają przeszkód swobodnemu wyznawaniu religji katolickiej, lecz stanowią tylko rekojmję niezależności prawodawstwa.

W Anglii wybrany przez Dizraeliego gabinet jest obecnie w całkowitym składzie; członków gabinetu jest dwunastu, z których sześciu należy do izby lordów, a pozostali do izby niższej; nowy zaś parlament składa się z 652 członków: 301 liberalnych i 351 zachowawców. Najznakomitsi z liberalnych czyli „whigów” są: Bright, Dixon, Müntz Brandt, Dilke, Dowson, Osborne Morgan, Bass, Plymso, W. E. Gladstone, Stansfield, Brassey, Hosken, Low, Chambers, Holland, Cardwell, margrabia Hartington, Shaw-Lefevre, Potter, hrabia Gray, Knagbull, Huguessen, Rebeck, Barclay, Samuda, lord A. Russel, M. A. W. Gladstone, lord Cavendish, Nolan, Martin, O'Brien, Butt, O'Sullivan, O'Reilly, John Martin, O'Konnor-Don, O'Donogue, Duff, Playfer i margrabia Lorne—zięć królowej Wiktorji.

Główniejsi zachowawcy czyli „torysowie” są: Loyd Lindsay, M. Lerd, Benjamin Dizraeli, Walpol, Beresford Hope, Baring, Plumkett, Carslett, Bayli Cookren, lordowie John Mauners i Hamilton, Burke, Morgan, Hammond, Bentinck, Warel Gont, Cartheire, Hatorne, Hardy, Russel Hornay, Hott, Alson, Newdegate, S. Bentinck, Nowless, lord Lindsay, Denison, margrabia Hamilton, sir Ryszard Wallace, i lordowie: Beresford, Montague i Eleo.

Posiedzenia parlamentu zostaną otwarte 5 maja, ale według londyńskiego korespondenta do rozbioru spraw przystąpione będzie nie prędzej jak 15 tegoż miesiąca. O przyszłej działalności nowo utworzonego parlamentu i jego usposobieniu, wiele rozprawiają tak w angielskim, jak i w ładowym dziennikarstwie. Upadek gabinetu Gladstona i zwycięstwo Dizraeliego mimowolnie wywołuje porównania i przypuszczenia, oparte na danych czerpanych z innych okresów zarządu różnych

gabinetów. *Journal des Débats* pomiędzy innymi przytacza długie terminy rządów następujących ministrów: lorda Liverpool—14 lat, lorda Melbourne—6 lat, lorda Russela—5 lat i 173 dni, lorda Palmerstona—6 lat i 122 dni, a nakoniec Gladstona—5 lat i 70 dni. Pomieniona gazeta dodaje, że jakkolwiekby oceniano ostatni gabinet, w każdym razie historia odda Gladstonowi zupełną sprawiedliwość za sumienną i pożyteczną jego działalność na korzyść ojczyzny i że okres jego zarządu bezstronnie powinien być zaliczony do rzędu najznakomitszych w naszym wieku, pomimo dziwnego zarzutu stawianego Gladstonowi „o niespokojeniu jego działalność na prawodawczą”, ściągając ten zarzut i do całego stronnictwa whigów.

Rząd francuzki widocznie poczuwa konieczność ustanowienia regularniejszego ustroju państwa i w tym celu dąży do najprędszego ułożenia praw konstytucyjnych. Sam on oświadczył, że niezbędnie potrzebuje drugiej izby i prawa wyborczego. Tymczasem różne stronnictwa nie przestają wzburzać opinji publicznej i niepokoić ludności. Chociaż w tych dniach ogłoszony został okólnik księcia Broglie do prefektów, z powodu zamierzonego obchodu dojsia do pełnoletności księcia Napoleona, dla zapobieżenia wszelkiej manifestacji politycznej o przyznaniu mu prawa do panowania we Francji, niemniej jednak stronnictwo bonapartystowskie prowadzi dalej swą propagandę. Z drugiej strony legitymiści i orleanisci także zaczynają mocno niepokoić się z powodu agitacji bonapartystów i według *Spener Zing*, przysposabia się nagle usiłowanie pobudzenia hrabiego Chambord do odbudowania monarchji, orleanisci zaś ze swej strony straszą umysły, rozpuszczają pogłoskę, że odbudowanie cesarstwa może zapowiadać Francji wojnę, której prowadzić nie jest ona w stanie.

Z Włoch otrzymane zostały dwa telegramy, podane w *Journal des Débats* i w *Indép. Belge* 22 lutego. Jeden z nich powiada, że papież, przyjmując cudzoziemców, w tej liczbie i wielu protestantów, miał krótką mowę o wyższości religji katolickiej, przyczem wszyscy wrócili uwagę na kwitujący stan jego zdrowia; drugi, według *Popolo Romano*—mówi o okólniku kardynała Antonello, w którym wzywa wszystkich biskupów, aby przybyli do Rzymu, dla tego że papież pragnie ich widzieć przed swym zgonem. Należy przypuszczać, że jedna z tych wiadomości niedokładnie jest podana.

Z Japonji są wiadomości bardzo niepokojącego charakteru. Pewnem jest, że tam wybuchło powstanie, i że powstańcy zagrażają Nangasaki. Krótkie telegramy dotąd o niem podawane, nie mówią nic o jego charakterze; ale można przypuszczać, iż stronnictwo reformy, zarządzające w ciągu kilka lat, zechciało iść zbyt szybko drogą przekształceń i zaczęło interes i uprzedzenia zwolenników poprzedniego porządku rzeczy. Przel otrzymaniem szczegółowych wiadomości, nie można jeszcze sądzić o istotnem położeniu rzeczy; lecz takowe musi być nader trudne, dla tego, że rząd nie jest w stanie wystawić dostatecznych sił, żeby pokroić powstanie, które wybuchło kilka tygodni temu we wnętrzu kraju, w skutku czego zagraniczni rezydenci uznają za konieczne schronienie się na statki wojenne swych narodów.

Medjołańskie zaś gazety podają wiadomości zupełnie innego charakteru; donoszą one, że japoński konsul generalny w Medjolanie, Nakajama, otrzymał od mikada polecenie zamówienia portretów wszystkich monarchów, zostających w stosunkach przyjaznych z rządem japońskim, a mianowicie cesarzów: Niemiec, Austrii i Rosji; Królów: Szwecji, Danji, Belgji, Holandji, Bawarii i Portugalji; prezydentów: Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Szwajcarii, Peru i Francji i Królowej Angielskiej.

Telegramy z gazet zagranicznych.

Wiedeń, 4 marca. Dzisiejsze posiedzenie izby deputowanych otwartem zostało przez prezesa Rechbauera oznajmieniem, iż wezwął deputowanych, którzy dotychczas nie byli obecni na posiedzeniach izby, ażeby przybyli na posiedzenia, lub usprawiedliwili swą nieobecność. Deputowany Belcredi oznajmił, iż jego sposób zapatrywania się na prawa i sumienie, niepozwalają mu przybyć do izby deputowanych. Prezes oświadczył, iż nie uważa nieobecności p. Belcredi jako usprawiedliwioną i że zrobi dalsze kroki zgodnie z postanowieniami regulaminu izby. Otrzymał on od 33 czeskich deputowanych, tak zwanych deklarantów list, jest ponowieniem złożonego przez nich dnia 23 listopada r. z. oświadczenia, że nie mogą brać udziału w posiedzeniach izby deputowanych. Deputowany Prażak zaproponował, ażeby dokument ten przekazany został osobnej komisji dla rozstrzygnięcia. Prezes oświadczył na to, iż wniosek ten, podobny do przedstawionego w swoim czasie przez hr. Hohenwarta, który odrzucony został, nie powinien już być wzięty pod obrady podczas obecnej sesji. Izba przyłączyła się do zdania prezesa i oświadczyła tem samem, iż nieobecność deputowanych czeskich nie jest usprawiedliwioną.

Paryż, 4 marca. Podług otrzymanych tu wiadomości z widowni wojny w Hiszpanji, doniesienie o poddaniu się miasta Bilbao nie potwierdza się. Donoszą przeciwnie, iż ogień karlistów na pomienione miasto był mniej skuteczny.

St. Jean de Luz, 3 marca. Marszałek Serrano i admirał Topete przyprowadzili z sobą posiłki wojskowe do Santander. O poddaniu się miasta Bilbao nie ma tu żadnej wiadomości. Powiadają, iż w ostatnich 6-u dniach miasto Bilbao bombardowanem było nieustannie, oraz, iż generał Moriones zajmuje dotychczas same stanowiska, co przed atakiem na karlistów.

Londyn, 5 marca. *Timesowi* zakomunikowano z Paryża list z otoczenia Don Carlosa, podług którego zamierza on, niezwłocznie po zdobyciu Bilbao, koronować się w tamtejszym kościele katedralnym, jako

król Hiszpanji i złożyć uroczystą przysięgę na dawne swobody królestwa i instytucje prowincji baskijskich. Don Carlos ukonstytuować zamierza następnie swój rząd, zamianować generała Elio prezesem ministerstwa, zażądać od mocarstw zagranicznych uznania karlistów za stronę wojującą i uwolnić wszystkich hiszpanów od przysięgi na wierność, złożonej obecnemu rządowi.

Dekretem z dnia 22 lutego, marszałek Mac-Mahon, na zasadzie przedstawienia ministra spraw zagranicznych, wyznaczył komisję do rozpatrzenia prośbi historyków o pozwolenie im korzystania z archiwów narodowych. Minister zamierza uczynić te archiwa więcej dostępnymi dla pisarzy i dostarczyć im nowe dokumenta do historii francuzkiej.

W gazecie *Temps* donoszą o uroczystości ludowej i wojskowej, jaką zamierza wyprawić prezydent republiki ludności paryskiej z powodu odsłonięcia odnowionej kolumny na placu Vendôme. Z tego powodu projektowane jest urządzenie wielkiego przeglądu wojsk, w którym weźmie udział 80,000 ludzi.

W Paryżu odbyło się niedawno odsłonięcie pomnika Dziewicy Orleańskiej, któremu nie towarzyszyła wszakże żadna szczególna uroczystość. Joanna d'Arc przedstawiona jest na koniu z chorągwią Francji w prawem ręku. Odkryta jej głowę otacza aureola w kształcie wieńca. Na piedestale z czernonego granitu wyobrażone są różne wypadki z życia bohaterki. Pomnik ten jest dziełem rzeźbiarza francuzkiego Frémieux.

We wszystkich gazetach paryskich wydrukowane zostało ogłoszenie następujące: Od 6-go lutego 1874 r., komitet, utworzony pod prezydencją małżonki marszałka Mac-Mahon, będzie rozdawał codziennie 30,000 porcji chleba, mięsa i jarzyn, w kuchniach towarzystwa filantropijnego i towarzystwa św. Wincentego a Paulo, oraz w czterestu kuchniach, które sam otworzył. Bilety będą sprzedawane po 10 centimów, oraz rozdawane bezpłatnie osobom, nie mogącym uiścić za nie zapłaty.

Podług doniesień gazety *Athenum*, niejaki Gallivel rozesłał do głównych bibliotek Anglii, łądu stałego europejskiego i Stanów Zjednoczonych dwadzieścia pięć kopij z odnalezionego przez niego dokumentu, z którego okazuje się, że Szekspir nie był, jak wielu dotychczas twierdziło, uczestnikiem w utrzymaniu kilku teatrów.

Bardzo znaczny handel zbożem obecnie na Kleparzu (w Krakowie) i na Baranie (komora celna w gub. kieleckiej o milę od Krakowa) prowadzony, zostanie, po wybudowaniu kolei z Lublina przez Miechów do Michałowic (również w gub. kieleckiej nad granicą galicyjską) skoncentrowany na Kleparzu. Wskutek tego tworzą się w Krakowie pomiędzy starozakonnymi kółko, które ma zamiar na Kleparzu wybudować wielkie składy na zboże i założyć giełdę zbożową, podobną do istniejących już w Niemczech w miastach, gdzie się wielki handel zbożem prowadzi. (*Kur. War.*)

Były mąż Pauliny Lucca, baron Rade, ma zostać dyrektorem teatru we Florencji. Takim sposobem, kiedykolwiek może zaangażować na scenę swą zbiegłą żonę.

Dnia 21 lutego, odbyło się w Paryżu, w teatrze „Folies Dramatiques” 365 przedstawienie operetki Le-coqua „La fille de Madame Angot”. Dotychczas sztuka ta przyniosła dochodu 1,519,112 frank. 65 cent. Takie powodzenie jest bezprzykładne w rocznikach teatrów paryskich.

Lord Macarthy, który miał zaszczytu w charakterze posła nadzwyczajnego królowej angielskiej być obecnym na przedstawieniu uroczystem w teatrze cesarskim w Pekinie, podaje następnę ciekawę szczegółów o sztuce dramatycznej Państwa Niebiańskiego: Przedstawienie, na którym znajdował się lord Macarthy, trwało dwanaście dni i dwanaście nocy, bez przerwy. Większa część widzów, w ciągu tego terminu, wydała się z teatru aby jeść i spać, a potem znów wraca; lecz są i tacy miłośnicy teatru, którzy w ciągu całego czasu, oddalają się nie na dłużej jak na kwadrans. Dwunastej nocy sztuka chińska doszła do *non plus ultra*: wielka pantomima, dawana owej nocy, była zakończeniem całego przedstawienia, a wyobrażała „Wesele Ziemi z Oceanem”. Narzeczony i narzeczona ofiarowywali w darze jedno drugiemu wszelkie skarby. Ziemia—tygrysów, strusiów, słońców, słowem, wszelkie mądre zwierzęta; Ocean, aby nie dać się wyprzedzić Ziemi, daje w ofierze wieloryby, delfiny, żółwiów, a oprócz tego statki, skały, góry koralowe. Ale wszystkie te cuda były tylko przygotowaniem do ostatniego aktu: w końcu zjawiał się na scenie olbrzymi wieloryb, i zbliżywszy się do widzów, puścił z siebie wodę fontanną. Widzowie byli zachwyceni i wynurzali swą radość głosami: „chasi hunyi hah!” to jest: wybornie, doskonale.

Wystawa kwiatów. Królewskie toskańskie Towarzystwo ogrodnicze postanowiło otworzyć z wiosną 1874 roku wystawę we Florencji od dnia 17 do 25 maja i ogłosiło program trzydniowego międzynarodowego kongresu botanicznego. Wyznaczonych jest wiele nagród, w liczbie 100 medalów złotych, za kolekcje roślin i za rośliny pojedyncze. Nagrody będą także udzielane za bukiety, rysunki botaniczne, modele, narzędzia i ozdoby ogrodnicze, komposty, zielniki, próbki gatunków drzewa i inne podobne przedmioty. Na kon-

